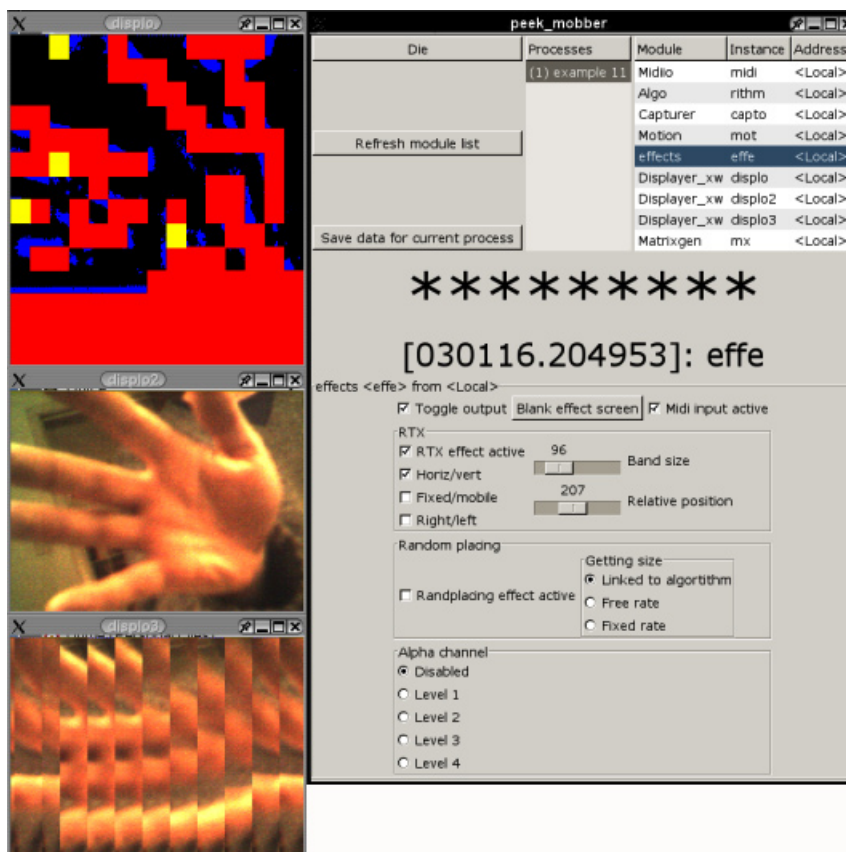

Bergen senter for elektronisk kunst
C Sundtsg 55 . 5004 Bergen
Tel 55 23 30 80 . Faks 55 23 30 81
Epost bek@bek.no

Årsrapport 2002

Innhold

- **Innledning**

- **Faglig virksomhet**

 - Produksjon**

 - Billedkunst

 - Kortfilm

 - Lyd og musikk

 - Scenekunst

 - Tverrestetisk og annet

 - Tjenesteyting

 - Forskning og utvikling**

 - Forskning

 - Utvikling

 - Kurs, workshops og opplæringstiltak**

 - Formidling**

 - Landmark (organisation, faglig virksomhet)

 - Andre formidlingstiltak

- **Nettverking og samarbeid**

- **Organisasjon og økonomi**

 - Målsetting

 - Organisasjon

 - Økonomi

Innledning

2002 har vært et krevende år for BEK. Ved inngangen til året var BEK i store økonomiske vansker. På nyåret skjedde omfattende endringer i ledelsen, og resten av året har arbeidet for å sikre videre drift av BEK krevd mye tid og krefter. Etter omfattende kostnadsreduksjoner og ekstraordinære tilskudd til refinansiering lyktes det til slutt å sikre den videre virksomheten. BEK fikk til slutt et overskudd på 90.000 i 2002, noe som medfører at tapt egenkapital nå delvis er gjenreist, gjelden nesten halvert og at likviditeten er betraktelig bedret. Prosessen har også medført en omfattende restrukturering og omorganisering av BEK. Organisasjonen har blitt profesjonalisert i løpet av året, og administrasjonen av BEK er nå god og effektiv. Styrets funksjon som øverste organ er styrket. I staben er det et delt lederskap der Trond Lossius er daglig leder/ leder lyduttrykk og Gisle Frøysland er leder visuelle uttrykk.

Til tross for de store økonomiske vanskene, har aktivitetsnivå vært godt. Den kunstfaglige virksomheten har ekspandert på flere felt. I forhold til kunstproduksjon har BEKs tverrestetiske profil blitt styrket, og omfatter nå billedkunst, film, lyd og musikk, scenekunst og tverrestetiske uttrykk. Videre strategi har vært mye drøftet ved BEK i 2002. I tillegg til å drive kunstproduksjon, opplæring og formidling ønsker vi å styrke virksomhet innen forskning og utvikling de kommende årene. Utviklingen av programvaren MØB har vært et svært viktig tiltak som vil kunne få mange positive ringvirkninger videre fremover.

De økonomiske vanskene medførte at BEK så seg tvunget til å avslutte samarbeidet med Bergen kunsthall og Willies A/S om det kombinerte visningsrommet og caféen Landmark. Vi er glad for at Bergen kunsthall og Willies likevel viderefører tiltaket.

Ved utgangen av året er fremtidsutsiktene lysere enn på lenge. Vi står likevel overfor store utfordringer videre fremover. BEKs vansker i 2002 kom bl.a. som følge av at vi har vært underfinansiert i forhold til virksomhetens omfang. Dette er fremdeles et problem i 2003. Norsk kulturråd har signalisert at BEK fra 2004 ikke lengre vil kunne påregne tilskudd til prøvevirksomhet. I 2003 er det derfor en hovedutfordring å oppnå tilskudd over statsbudsjettet på samme måte som Atelier Nord og NoTAM fra 2004.

Faglig sett er det en svært positiv utvikling nå. Ved årsskiftet ser aktivitetsnivået ut til å være høyere enn på lenge, og 2003 kan tegne til å bli det mest aktive året BEK har opplevd noensinne. BEKs internasjonale orientering gjør at vi opplever stor søkning av utenlandske kunstnere som ønsker opphold ved BEK. BEK har i 2002 inngått samarbeid med NIFCA og Hordaland kunstsenter om et New Media Artist in Residence program som vi knytter store forventninger til. BEK vil i 2003 få gjestende kunstnere og kunststudenter via flere andre ordninger også.

Avslutningsvis vil vi takke alle som har hjulpet og støttet oss i året som gikk. Særlig vil vi takke Norsk kulturråd og Bergen kommune for forståelse og aktivt engasjement i en vanskelig situasjon. I omorganiseringen og refinansieringsarbeidet har hjelpen fra

regnskapsbyrået Maskinbokføring A/S og statsautorisert revisor Håkon Killi vært svært verdifull. Odd L. Lossius har ytt rådgivning og arbeidsinnsats i forhold til refinansiering og omorganisering vederlagsfritt tilsvarende flere månedsværk, en hjelp som har vært helt uvurderlig. De ansatte vil også takke styreleder Harm Christian Tolden som stod last og brast med oss gjennom året som gikk, og som har lagt ned mye ubetalt tid og arbeid for oss.

BEK har i 2002 vært støttet av Norsk kulturråd, Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Produksjonsnettverk for elektronisk kunst (PNEK) og Ny musikk Bergen. Prosjekter ved BEK har vært gjennomført med støtte fra bl.a. Norsk kulturråd, Bergen kommune, Fond for lyd og bilde, Rikskonsertene, Riksutstillingene, Fylkeskonsertene i Oppland, Fylkeskonsertene i Hordaland, PNEK og Ny musikk Bergen.

Faglig virksomhet

Produksjon

BEK har vært involvert i forhold til en rekke kunstprosjekter i 2002.

Billedkunst

- Brite Hindal: **Atterklang**. Installasjon med video og lyd.
- Brite Hindal: **Skje din vilje**. Videoinstallasjon.
- Ellen Røed: **Feedback**. Sørlandsbiennalen 2002, Östersund 2002, Electrohype Malmö 2002.
- Gisle Frøysland m.fl: **Freeze sneekpeek o.1**. Landmark, Bergen
- Gisle Frøysland: **DODOnews**. Realtime online news processor. Innlemmet i Kunstnett Norges online galleri og Rhizome.orgs artbase. <http://www.22ohex.org/dodonews>
- Gisle Frøysland: **Easy Listening**. Installasjon. Electrohype, Malmø.
- Gisle Frøysland: **Joystuck III - The Walker**. UKS Oslo 1999. Nordens Hus Reykjavik 2000. Bergen Kunstmuseum 2001. Charlottenborg København 2002.
- Jørgen Larsson og Thomas Sivertsen: **Videoinstallasjon** på Landmark januar 2002.
- Motherboard og Gisle Frøysland: **Mirage**. Nettverksbasert installasjon Danger Museum, inIVA i London. September 2002
- Thomas Sivertsen: **242.dilldall**. Live video sammen med Floora ca. 2 ganger pr.mnd. på Landmark.
- Trine Wester: **Reisen til jordens indre**. Produsert av Riksutstillingene. Planlagt vist i 2003.

Kortfilm

- Christian Blom: **Drinks**. Kortfilm. Landmark februar 2002
- Ellen Røed: **Arrivée d'un train**. Kortfilm. Kortfilmfestivalen i Grimstad 2002
- Gaute Hesthagen, Tor Egil Scheide og Jørgen Larsson: **Decadence**. Kortfilm. Kortfilmfestivalen i Grimstad 2002 og på diverse filmfestivaler internasjonalt.
- Isaac Cima, Margaret Sturton og Sjur Hjeltnes: **"Elephant Talk"**. Fiksjonsfilm. Prøverommet BiT Teatergarasjen mai 2002 som del av et samarbeidsprosjekt mellom KHIB avd. Kunstakademiet og Griegakademiet.
- Thomas Sivertsen og Simen Dyrhaug: **Langferd**. Animasjonsfilm 15 min. Høsten 2002.
- Thomas Sivertsen: 3 animasjonsfilmer for Kaptein kaliber (**Eit pingvin mareritt, mat, Disco**). Vår/sommer 2002

Lyd og musikk

- Asbjørn Flø, Trond Lossius, Risto Holopainen: **Norge - et lydrike**. Installasjon på Oslo S under Ultima 2002. Samproduksjon mellom NoTAM, NRK, Mesén og Ultima. BEK bidro kunstnerisk og teknisk i forhold til sanntid lydprosessering.
- Bjørnar Habbestad, Sindre Sortland: **Hysj og rrrrINNZEKete**. Skolekonsertturne med samtidsmusikk for fløyte, gitar og elektronikk.

Produsert av Fylkeskonsertene i Hordaland 2002-2003.

- bocca rec (nå: drivers at Lindell) v/Håvard Pedersen: **GrabM** (demo #2 2002).
Medvirkende: Erik Philip Leikanger, Sindre Holme, Jan C Thommesen, Ølav Øyehaug, Steffen Torset, Håvard Pedersen.
- Diverse: **abs(sin(t)) / Crashing Happy**. Workshop og remix-prosjekt på BEK 2002/2003.
- Espen Sommer Eide/A-log: **Trollofon no. 4**. Trollofonkonsert for Pilota.fm.
- Jørgen Larsson: **Arne Talsmann**. Coverlåt-prosjekt med Telenors talemaskin Arne Talsman som vokalist. Nettprosjekt. Dekket av bl.a. NRK radio "Midt i musikken" 2002.
- Jørgen Larsson: **De levende avdøde**. Lydinntallasjon på Lepramuséet 2002.
- Jørgen Larsson: **Disco-etudes**. Et verk for klaver og elektronikk satt sammen av flere satser. Disco-etudes ble skrevet i 2000 og 2001 og har blitt fremført på Det akademiske kvarter og under "Bergen Spotlight City" på the Fringe Club i Hong Kong.
- Jørgen Larsson: **Norske ledd**. Videreføring av musikken til danseforestillingen **B for Body** av Trine Saltermark fra MobileBones.
- **male:female** (Sindre Holme, Jan C Thommesen, Håvard Pedersen):
Konsserter på det Akademiske Kvarter og Teglverket, sistnevnte i samarbeid med Attac Bergen v/ Espen Edvardsen

Scenekunst

- BAK-Truppen: **Homo Egg Egg**, Oslo 2002.
- BAK-truppen: **Warte nur! Bald kommt die ganze Geschichte**:
Samvisning mellom BAK-truppen fra Intermedium 2 ved ZKM (Center for Art and Media), Karlsruhe Tyskland og Motherboard på Landmark
- display, meinungsbildungsinstitut og male:female: **24 songs**. Landmark 2002
- Ellen Røed og Tore H Bøe : **Paperwork**, Avantgarden , Trondheim 2002.
- Natasha Barrett, Birger Sevaldson m.fl: **Agora**. Musikkteaterforestilling og installasjon.
Musikken er et bestillingsverk fra BEK. Urfremføres på Black Box i Oslo mai 2003.
- Trine Saltermark m.fl: **B for body**. Sceneversjonen i prosjektet Datadams.
Vist i Brønnøy, Bindal, Vega, Barents Danse festival i Hammerfest.
Skal vises: Oulo, Finland, The Dance Glance Festival, Mai.
Jørgen Larsson benytter BEK i forhold til utvikling av musikk.
- Verdensteateret: **Tsalal**. Forestilling. Høstutstillingen 2001, Black Box 2002, DIGIArt Digital Stage Art Festival Århus, Danmark 2002, Ultima 2002, Magma 2002 Berlin. Vil bli vist i Haugesund, Trondheim under Bastardfestivalen og Bergen under Autunnale i 2003. Nominert til Hedda 2002 i åpen klasse.

Tverrestetisk og annet

- Ellen Røed og Motherboard: **"Hotspot #4 Keystroke"**,
Baltic Art Centre, Visby, Sverige 2002.
- Frode Thorsen, Gitte Bastiansen og Trond Lossius: **Hacker**. Utviklingsarbeid i forhold til skolekonsertturné med fløyter, dans, sensorer og elektronikk i Oppland våren 2003. Turnéen produseres i samarbeid mellom Rikskonsertene, Oppland fylkeskommune og Statens utdanningskontor i Oppland.
- Gisle Frøysland, Anders Gogstad, Jon Hegre, Piotr Pajchel: **Re:actor**.
Interaktivt installasjon/clubbing konsept. Første visning var på HKS november 2002.

Flere nye visninger er planlagt i 2003 både innen- og utenlands, den første på festivalen "54 Degrees North" i Hull, England.

- Gisle Frøysland, Trond Lossius, Motherboard, **Save the streams**. Art statement på landmark ang. rettighetsproblematikk for nettradioer. Gjennomført i tilknytning til Norske kunstforeningers landsforbunds seminar on nettkunst i Bergen orktober 2002.
- Gruppeutstilling: **Living room**. Utviklingsarbeid i forhold til gruppeutstilling med 14 kunstnere på Galleri KiT under Bastard-festivalen mars 2003. Samarbeidsprosjekt mellom PNEK, BEK, TEKS, Atelier Nord, SoundScape, Kunstakademiet i Trondheim, KHIB avd. Kunstakademiet, Avant Garden og Bastard-festivalen
- Jeff Mann, Michelle Teran, Gisle Frøysland, Thomas Sivertsen: **Lifeform Telekinetics**. http://www.trick.ca/telekinetics/topics_meta.html, Nettkollaborasjon mellom Canada og Norge. Samarbeid mellom InterAccess Electronic Media Arts Centre (Toronto), Waag, (Amsterdam) og BEK
- Jeremy Welsh: **2002 2002**. Nettkunstprosjekt for Kunstnett Norge. Flere kunstnere i miljøet rundt BEK leverte bidrag.
- Motherboard: **Motherboard@Landmark**. 10 dager med Ubiquitous Events, Ambiguous Installations, Obscure Tv, Fractal Theatre. Landmark mars 2002. Co-produksjon mellom Motherboard og BEK
- Nicholas H. Møllerhaug, Espen Sommer Eide, m.fl: **Rural readers**. Nettprosjekt og utstilling i kryssfeltet mellom kunst, filosofi og litteratur. Online på <http://www.ruralreaders.net/>. Inngår også som del av utstillingen Migration med åpning januar 2003.
- Sidsel Endresen, Tone Myskja, m.fl: **Living rooms**. Musikk og video. Bestillingsverk for Nattjazz 2002. Utvikling av video i samarbeid mellom BEK, Atelier Nord og Nattjazz.
- S. Stensli, A. Flø, K.M.Skagen, T. Lossius: **Erotogod**. Interaktiv installasjon første gang vist på Henie Onstad Kunstsenter under Ultima-festivalen 2001. Videretviklet for visning under Deutch Electronic Arts Festival (DEAF) i Rotterdam samt ny visning i Norge.
- Trond Lossius & Kurt Ralske: **ElectroPoems**. Utviklingsarbeid for installasjon planlagt ferdigstilt i 2003.

Tjenesteyting

BEK leverer en rekke tjenester overfor kunst- og kulturlivet. En rekke kunstnere har fått hjelp i forhold til utvikling av nye kunstverk, f.eks. i forhold til videoproduksjon, DVD-produksjon og lydeditering og mer spesialisert hjelp og utvikling.

BEK har en del utstyr som er tilgjengelig for utleie. Dette omfatter bl.a. prosjektører, kamera og maskiner. Prisene som kulturlivet tilbys er sterkt subsidierte og dekker ikke kostnader utover konkret anskaffelse og drift av utstyret.

BEKs servere er en infrastruktur som er av nytte for mange. Serverne er tilrettelagt med en rekke tjenester så som web-server, mail-server server for mailinglister, streaming server, mm. Disse funksjonalitetene brukes i forhold til mange kunstnere, organisasjoner og prosjekter. BEK fungerer bl.a. som webhotell for hjemmesider til en rekke kunstnere og kunst- og kulturorganisasjoner. En del av disse hostes som egne domener:

22ohex.org	22ohex
alog.net	alog
autunnale.no	Autunnale - festival for samtidsmusikk
autunnalefestivalen.no	Autunnale - festival for samtidsmusikk
baktruppen.org	Teatergruppen Baktruppen
bek.no	BEKs hjemmesider
demodesign.org	DemoDesign
dodonews.org	Kunstprosjektet DODO-news
fartart.org	Prosjekt
galleribtw.no	Galleri By The Way
gneser.com	Gneser
joystuck.org	Prosjekt
kate.no	Kate Madsen
larsstaffan.net	Lars Staffan Evjen
lovesick.no	Kunstprosjektet Lovesick
makt.no	Prosjekt
motlyd.org	Lydkunstprosjektet Motlyd
mpepe3.fm	Nettradio
nossral.org	Jørgen Larsson
nothing.no	nothing
online-printhouse.com	Danger Museum/Online Printhouse
pilota.fm	Nettmagasin for samtidsmusikk
plot.no	Nettkunstprosjektet pLot
prettysister.com	Kunstprosjektet PrettySister
r3aktor.com	Kunstprosjektet Re:actor
ruralreaders.net	Nettprosjektet Rural Readers
savethestreams.com	Nettprosjektet Save the Streams
telart.org	Mobilkunstprosjektet Telart
termadress.com	Termadress
trete.no	Prosjekt
virkeligheten.no	Prosjekt

BEK hoster flere mailinglister. De viktigste av disse er:

55 Mailingliste for brukere av Nato	Ca. 450 deltagere fra hele verden.
CsoundTekno mailingliste for brukere av Csound	Ca. 200 deltagere fra hele verden.
MoB Mailingliste for programvaren MoB	Ca. 15 deltagere. Under oppbygging.
bb Mailingliste for brukere på BEK	Ca. 100 deltagere
i Informasjon fra BEK	Ca. 50 mottagere

BEKs hjemmesider inneholder informasjon om BEK, oversikt over prosjekter mm. bek.dot fungerer som en oppslagstavle med informasjon om hva som skjer inenn for feltet lokalt og internasjonalt.

BEK	www.bek.no
bek.dot	http://www.bek.no/BEKdot_html/

Forskning og utvikling

Forskning

Forskning ble i 2002 definert inn som en del av BEKs strategi for de kommende årene. På sikt ønsker vi at BEK skal kunne fungere som et forskningssenter i nært samarbeid med ulike miljøer ved Universitet i Bergen, Kunsthøgskolen i Bergen og andre relevante offentlige og kommersielle miljøer.

Den nye strategien kommer som et resultat av at BEKs virksomhet allerede innebærer mye kunnskapsutvikling, og at det kan være verdifullt å få formalisert kunnskapsutviklingen som forskning. På den måten kan BEK få tettere samarbeid med verdifulle kompetansemiljøer, og også få tilgang til andre finansieringskilder. Samtidig er det ønskelig å bedre kunne dokumentere kunnskapsutviklingen ved BEK gjennom vitenskapelige artikler og konkret anvendelse i kunstprosjekt. Aktuelle forskningsområder kan være digital lyd- og billedbehandling, anvendt bruk av digital signalbehandling, sensorteknikk, robotikk, estetikk og kunstfilosofi. IRCAM er svært interessant som modell for hvordan det skal være mulig å oppnå tett integrasjon mellom kunstnerisk virksomhet og forskning/utvikling. Det er mange tegn på at integrering mellom produksjon, forskning og utvikling vil bli tiltagende på kunstfeltet de kommende årene. NoTAM og Kunsthøgskolen i Bergen er eksempler på andre institusjoner som synes å tenke langs de samme banene. Som et ledd i videre utvikling av denne strategien, har BEK knyttet til seg professor Pål I. Davidsen ved Institutt for informasjonsvitenskap, UiB, som styremedlem fra januar 2003.

Konkret har BEK og Institutt for informasjonsvitenskap, UiB, samarbeidet om bruk av "sonification" i forhold til systemdynamiske modeller. Dette er et pilotprosjekt der det utprøves hvordan lyd kan brukes for å analysere og illustrere vitenskapelige data samt i pedagogisk øyemed. Arbeidet inngikk i David Pfeiffers Ph.D.-studier. Som en del av prosjektet gjennomførte Pfeiffer en eksamen i systemdynamikk der arbeidet ble presentert. Denne eksamen ble gjennomført ved BEK. Arbeidet har i ettertid blitt presentert i Tyskland og under ICAD 2001 (The Seventh Conference on Auditory Display) ved Helsinki University of Technology, Finland, sommeren 2001. Artikkelen "Symphony of Eigenvalues: A Prototype for Sonification in System Dynamics" (D. Pfeiffer & T. Lossius) ble presentert under International Conference of the System Dynamics Society, Palermo 2002. Arbeidet videreføres i 2003.

BEK har bidratt til M-Cults kartlegging av det nordiske ny media kulturfeltet i prosjektet Nordic Media Culture Research.

Utvikling

Utvikling av programvare er en viktig og integrert del av BEKs virksomhet. Utviklingen skjer i vekselspill med kunstprosjekter og forskning som gjennomføres ved BEK. Programvareutvikling er viktig av flere årsaker. Programvare legger uten unntak estetiske og praktiske føringer på kunstverk som realiseres vha. av dem. Det er viktig å forholde

seg kritisk og bevisst til dette, og om nødvendig utvikle annen teknologi enn den som er kommersielt tilgjengelig, for ikke å måtte inngå kompromisser med grunnleggende intensjoner i kunstprosjektene.

MøB er programvare for sanntid videoprosessering av flere parallelle inn- og utkilder. Utvikling skjer hovedsaklig i samarbeid mellom Gisle Frøysland og den italienske programmereren Carlo Prelz, som tidligere har vært tilknyttet V2 i Rotterdam. MøB har vært brukt i flere konkrete prosjekter, og flere nye prosjekter er planlagt videre fremover. MøB er allment tilgjengelig som open source, og det er opprettet egne web-sider for prosjektet: <http://mob.bek.no>. MøB kjører på Linux, og vil etter hvert bli videreutviklet til å kunne kjøre på distribuerte systemer. Utviklingen av MøB er støttet av PNEK.

tl.objects er et bibliotek av tilleggsfunksjoner for programpakken Max, MSP og Nato. De forskjellige objektene er utviklet av Trond Lossius for å dekke tekniske behov i egne og andres prosjekter. Biblioteket oppdateres med nye funksjoner fra tid til annen, og er gjort tilgjengelig som open source.

BEK har også vært aktive som betatestere i forhold til en rekke dataprogram som utvikles internasjonalt. Blant programvare som BEK har bidratt med betatesting av, er Keystroke, Max, MSP, Pluggo, Jitter og SoftVNS.

Kurs, workshops og opplæringstiltak

Opplæringsvirksomhet er viktig av flere grunner. I og med at feltet er i stadig utvikling er det kontinuerlig behov for oppdatering av kunnskap. Tiltak rettet mot kunstutdanningsinstitusjonene har vært prioritert spesielt. Studentene er morgendagens brukere, og det er viktig for BEK å bidra til at de tilegner seg kunnskap om elektronisk kunst som del av studiet. Høsten 2002 gjennomførte BEK en workshop for KHIB, avd. Kunstakademiet der det ble arbeidet med digital lyd. Et lignende kurs vil bli gjennomført i 2003 for etablerte kunstnere som ledd i etterutdanning for kunstnere i regi av Kunsthøgskolen i Oslo. BEK har deltatt i flere kunstfaglige workshops ved KHIB som Violett i 2001 og 3rd Space i 2002. Dokumentasjon fra Violetta ble ferdigstilt i 2002.

BEK er i dialog med Griegakademiet og KHIB avd. Kunstakademiet om utvikling av omfattende studietilbud i elektronisk musikk. Det er et langsiktig mål å få etablert et slikt studietilbud, men innenfor BEKs nåværende rammer er det vanskelig å holde så høy framdrift som ønskelig.

Studenter ved KHIB og Griegakademiet har fri adgang til BEKs ressurser. Tilbudet benyttes særlig av studenter ved Kunstakademiet, som holder til i nabobygget.

Januar 2002 ble workshopen "Glitch" avholdt i samarbeid mellom Motherboard og BEK ved KHIO avd. Statens kunstakademi. Seminaret fokuserte på glitch (datafeil) som estetisk retning og som ledd i kreative prosesser. Workshopen var støttet av PNEK. Mer informasjon er tilgjengelig på <http://www.liveart.org/glitch/>

Høsten 2002 holdt David Jackson en workshop der sensorsystemet SoundBeam ble presentert. Workshopen skjedde i samarbeid mellom Griegakademiet, BEK og Bergen kulturskole.

BEK har gitt en rekke selvpresentasjoner, omvisninger og foredrag for andre aktører i bergen, bl.a. Griegakademit, MI og Bergen Mediasenter. BEK ved Ellen Røed foreleste om elektronisk kunst i et seminar ved Jämtlands kunstforening.

I tilknytning til Ovals opptreden for Pilota.fm under Festspillene i Bergen 2002 gjorde han også en presentasjon av sitt eget arbeid på BEK. Presentasjonen ble gjort i samarbeid mellom BEK, Pilota.fm og Ny Musikk Bergen.

BEK har deltatt i flere workshops og konferanser i regi av andre. BEK gav en presentasjon av virksomheten under konferansen "Elektronisk kunst i det offentlige rom" i regi av NoTAM og PNEK under Ultima 2002. BEK deltok også under workshopen SUX ved Atelier Nord oktober 2002. Workshopen var et forum for teknikere og skapende kunstnere som arbeider kreativt med server og nettverk.

Formidling

Landmark

Organisasjon

I 2000 samarbeidet BEK og Bergen kunsthall om internett-kunstkafeen Café 9 som inngikk i programmet for Kulturby Bergen 2000. I 2001 ble det besluttet å videreføre konseptet på permanent basis, i samarbeid mellom Bergen kunsthall, BEK og restaurantøren Willies A/S. Planlegging og ombygging foregikk gjennom det meste av 2001, og konseptet for Landmark ble nokså forskjellig fra Café 9. Arkitektkontoret 3RW stod for arkitektonisk utforming av lokalet som fikk et lounge-aktig preg. Det var ikke lengre tilgang til internett for gjestene, og restaurantørvirksomheten preget lokalene mer enn tidligere.

Mens mye tid og ressurser ble brukt på arkitektonisk og teknisk utforming av rommet, ble organisasjonsmodell, økonomimodell og ansvarsforhold mellom de tre partene ikke viet tilstrekkelig oppmerksomhet. Fra BEKs side hadde det vært underforstått at BEK skulle ha ansvar for utrusting og drifting av de tekniske installasjonene samt kuratering av det kunstneriske innholdet. Det viste seg vanskelig å få innflytelse over det kunstneriske innholdet som forutsatt i planleggingsfasen, og det oppstod interessekonflikter i forhold til café-driften. I.o.m. at ansvar og myndighet ikke var tilfredsstillende formalisert, stod BEK svakt i forhold til å ivareta sine interesser.

BEK hadde heller ikke trukket den nødvendige lærdom av de negative økonomiske erfaringene fra gjennomføringen av Café 9, som i sin tid medførte et underskudd på ca. 110.000. Etableringen av Landmark innebar store investeringskostnader for BEK. De løpende kostnadene til teknikere ved Landmark, leie av utstyr og nettleie var også svært tyngende for BEKs økonomi. Det var ikke utarbeidet noen tilfredsstillende forretningsmodell for Landmark, noe som innebar at BEK ikke hadde inntekter fra prosjektet som kunne dekke de løpende utgiftene. Økonomien var ute av kontroll i etableringsfasen, og ved årsskiftet 2001-02 var det reell bekymring for at BEKs engasjement i Landmark kunne undergrave BEKs videre eksistens. På nyåret medførte dette skifte av daglig leder ved BEK og omfattende endringer i BEKs styre.

Den nye ledelsen tok umiddelbart fatt på en opprydding i forhold til økonomien ved BEK samt i forhold til BEKs engasjement ved Landmark. Det ble arbeidet for å finne frem til et formalisert avtaleverk for samarbeidet mellom BEK, Bergen kunsthall og restaurantør som kunne medføre at videre engasjement i Landmark ville være forsvarlig for BEK. Våren 2002 var BEKs engasjement i Landmark hovedsaklig blitt redusert til å stille utstyr og teknikere til rådighet for arrangementer som BEK hadde liten innflytelse over. Programprofilen ved Landmark endret seg også slik at det var mindre samsvar med BEKs formål om å fremme elektronisk kunst.

Da man i april 2002 hadde fått full oversikt over økonomien, var situasjonen svært alvorlig. BEKs egenkapital ville gå tapt ved utgangen av juni om ikke drastiske tiltak ble iverksatt. En refinansieringsplan ble utarbeidet som innebar store kutt i utgifter samt behov for omfattende ekstraordinære tilskudd til refinansiering. Under de rådende forhold var det ikke faglig eller økonomisk ansvarlig å fortsette samarbeidet om Landmark, og BEK så seg tvunget til å avslutte løpende utgifter og selge det tekniske utstyret som var anskaffet for å redusere gjeld.

Norsk kulturråd støttet BEKs vurdering da de i juni behandlet søknad om ekstra tilskudd som ledd i refinansiering. BEK fikk tilsagn om støtte, men det ble knyttet flere vilkår til tilskuddet. Et av disse var at BEK måtte avslutte alt økonomisk engasjement i Landmark. BEK arbeidet videre i forhold til refinansieringsplanen og Norsk kulturråds pålegg. Løpende kostnader ble kuttet, noe som bl.a. innebar at teknikere ble sagt opp. Høsten 2002 ble BEKs utstyr ved Landmark solgt til Bergen kunsthall. Landmark videreføres nå i regi av de gjenværende partene, Bergen kunsthall og restaurantøren.

Faglig virksomhet

I.o.m. at BEK holdt kostnader knyttet til anskaffelse og drift av tekniske installasjoner og teknikker i perioden frem til høsten 2002, var alle arrangementer ved Landmark i denne perioden co-produsert av BEK.

Flere forestillinger ble presentert på Landmark:

- Motherboard gjorde over 8 dager en rekke installasjoner, filmvisninger og performances i mars 2002. BAK-truppens forestilling **"Warte nur! Bald kommt die ganze Geschichte. Über Identität und Identität"** inngikk i dette. Forestillingen var et hørespill for tysk radio fremført på ZKM i Karlsruhe under festivalen Intermedium 2. Hørespillet ble fremført live, på radio og over internett i samarbeid med BEK og Motherboard på Landmark.
- display, meinungsbildungsinstitut og male:female presenterte forestillingen **"24 songs"**. Forestillingen ble også streamet. Prosjektet var co-produsert av BEK.
- Skuespillere ved DNS gjennomførte stagediving på Landmark en gang i måneden.

Landmark ble også brukt til filmvisninger, bl.a. Jon Løvøens "Helgekjør", "Je t'aime...moi non plus" av Arno Nollen, "Trouble in Space" av Barbie London, "dial H.I.S.T.O.R.Y" av Johan Grimmonprez, "Videotage" og flere dokumentarfilmer av studenter ved Institutt for medievitenskap, UiB.

I mai presenterte Gisle Frøysland "Freeze alpha 01 sneak-peek", en videoinstallasjon på Landmark. Dette var første offentlige visning der programvaren MøB utviklet ved BEK ble brukt.

Pilota.fm har hatt flere klubbkvelder på Landmark våren 2002 der det har blitt presentert en blanding av samtidsmusikk og elektronika. I tilknytning til Klubb Pilota 25/5 hadde BEK en workshop med Oval dagen etter. Klubb pilota samarbeidet med Landmark, BEK, Bergen kunsthall, Festspillene i Bergen og Ny musikk Bergen.

Jørgen Larsson og Thomas Sivertsen presenterte en fotoboks videoinstallasjon januar 2002.

Det ble gjennomført en rekke konserter ved Landmark, bl.a. med phi konsert, cilimilis, Jazzkammer, Alexander Rishaug og Bjørnar Habbestad m.fl.

Landmark ble også brukt til presentasjoner og forelesninger, bl.a. under "3rd Space" i samarbeid med KHIB, avd. Kunstakademiet, forelesninger i regi av Institutt for medievitenskap, UiB og av arkitektene i Bergen.

En rekke DJ konsepter og artister ble presentert på Landmark i perioden, bl.a. dj past, dj silje, Mikal Telle, dj kavaliér og dj. anders g. Feita radio var fast innslag hver fredag med direktesending på Studentradioen. Thomas Sivertsen har med jevne mellomrom kjørt VJ-sessions og videoinstallasjoner på kveldstid under vignetten "242.dilldall".

Andre formidlingstiltak

De uheldige erfaringene fra etableringen av Landmark har fått konsekvenser for BEKs videre strategi. I forhold til andre deler av virksomheten som produksjon, forskning og utvikling, opplæring og nettverking er formidling nedprioritert. Formidling skal fortrinnsvis skje i samarbeid med andre. Det er flere eksempler på at slike samarbeid har vært vellykket og gitt gode resultater.

Pilota.fm har vokst frem av miljøet rundt Ny Musikk Bergen og BEK, og er en nettradio med fokus på elektronika og ny musikk. Pilota.fm har valgt en original layout basert på Gaia trafikks linje 2, den eneste busslinjen i Skandinavia som betjenes av trolleybusser. I tillegg til formidling på nettet, har de arrangert en rekke Trollofoner, elektronika-konserter på trolleybussruten linje 2 T/R. Fra 2002 har Klubb Pilota kommet til som events ved Landmark. I mai 2002 ble trollofoner og klubbkvelder gjennomført i samarbeid med Festspillene i Bergen.

Det siste året har BEK fått et gradvis tettere samarbeid med Hordaland kunstsenter (HKS). HKS leier jevnlig utstyr fra BEK til sine visninger. Høsten 2002 ble BEK-prosjektet Re:actor vist ved HKS. Nye prosjekter er planlagt i 2003. BEK og HKS samarbeider også i forhold til NIFCAs New Media Artist in Residence ordning i 2003.

Den siste tiden har BEK også fått et tettere samarbeid med samtidsmusikkfestivalen Autunnale, og det arbeides for å realisere flere felles prosjekter under Autunnale 2003.

Nettverking og samarbeid

BEK har bygget opp et omfattende kontaktnett i forhold til kunstnere, kunstnergrupper, kunstinstitusjoner og utdanningsinstitusjoner regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Denne nettverksbyggingen har vært svært viktig for BEKs posisjon som en aktiv aktør i kulturlivet, og i kontaktbygging med aktuelle aktører i feltet. BEK har strebet mot å holde seg oppdaterte på hva som skjer for fortløpende å kunne tilegne seg ny kunnskap og kompetanse. Kontakten med utdanningsinstitusjonene har vært strategisk viktig for å bidra til oppbygging av kompetanse blant morgendagens kunstnere og sikring av fremtidig rekruttering til fagfeltet.

BEKs samarbeidspartnere spenner over et vidt felt: Utdanningsinstitusjoner, organisasjoner, frie kunstnergrupper- og enkeltaktører og et stort internasjonalt kontaktnett. Produksjonsnettverk for elektronisk kunst, PNEK, er et samarbeid mellom BEK, Atelier Nord (Oslo), NoTAM (Oslo) og TEKS (Trondheim). Samarbeidet er basert på Norsk Kulturråds utredning "Skjønnheten og utstyret" fra 1999 som et forsøksprosjekt med en tidsramme på 4 år. Ved å legge opp til et tettere samarbeid mellom de forskjellige aktørene og produksjonsstedene, er hele sektoren styrket og kompetansen blant kunstnere generelt hevet.

Gjennom PNEK har BEK også etablert et nært og godt samarbeid med hver enkelt av de andre nodene. Nettverket er en betydelig ressurs for BEK. Dels samarbeider to eller flere av nodene jevnlig om konkrete prosjekt, dels skjer det mye utveksling av erfaring og kunnskap mellom nodene. Strategidiskusjonen ved BEK som har gått parallelt med omstruktureringene fra 2002 har ført til tilsvarende diskusjoner i forhold til PNEK og ved flere av de andre nodene. I disse prosessene har det vært stor grad av åpenhet mellom nodene, noe som har vært en verdifull ressurs for oss i vårt arbeid.

BEK er vert for flere internasjonale mailinglister. BB er en mailingliste for BEKs brukere, men fungerer etter hvert som et uformelt forum for debatt og informasjon på landsbasis. bek.dot er en nyhetsbulletin som ledd i BEKs web-sider, og brukes for kunngjøring fra mange aktører.

BEKs utadvendte profil gjør at vi er godt synlig internasjonalt. Dette fører til stor søkning fra utenlandske kunstnere som ønsker å oppholde seg ved BEK i perioder. Om alt går som planlagt, vil BEK i 2003 ha gjestende kunstnere fra Sverige, Nederland, Tyskland, Canada og USA. BEK inngår i et nytt New Media Artist in Residence program i regi av NIFCA. Til sammen 10 organisasjoner i 9 land er involvert i denne ordningen. For 2003 var BEK og Sibelius-akademiet de mest ettertraktede søkerstedene. BEK brukes i utstrakt grad som kompetansemiljø også for utenlandske kunstnere, og mottar jevnlig spørsmål av teknisk og kunstnerisk art, som BEK forsøker å besvare så langt det lar seg gjøre.

Organisasjon og økonomi

Målsetting

Etter vedtektene er BEKs formål å fremme elektronisk kunst innen alle fagfelt. BEK har som ledd i omorganisering i 2002 arbeidet med strategi for den videre virksomheten. Ny strategiplan vedtas i 2003, og skal deretter ruleres årlig. BEK skal være et nasjonalt tverrfaglig og tverrestetisk kompetanse- og ressurscenter for arbeid i kryssfeltet mellom kunst og teknologi. BEK skal drive kunstproduksjon, forskning, opplæring, utvikling og formidling. Kunstfaglig skal BEK ha virksomhet i forhold til billedkunst, musikk, scenekunst og tverrestetiske uttrykk. BEK skal ha et utstrakt samarbeid med kunstnere, kunst- og kulturorganisasjoner, utdanningsinstitusjoner og forskningsmiljøer lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Organisasjon

BEK ble etablert som ideell stiftelse i 2002, og er registrert i Brønnøysundregistrene med org. nr. 881 948 222 MVA. BEK ble i 2002 også registrert i avgiftsmanntallet. Etableringen av BEK inngår i Norsk kulturråds strategi for bedring av produksjonsvilkårene for elektronisk kunst på landsbasis, slik det ble uttrykt i rapporten "Skjønnheten og utstyret" fra 1999.

BEK holder til i leide lokaler i 9. etg. i C. Sundsgt. 55. 3 av de øvrige etagene i bygget er tilrettelagt som atelierer, og i nabobygget holder Kunsthøgskolen i Bergen, avd. Kunstakademiet til. BEKs lokaler inneholder lydstudio og videostudio for postproduksjon, et fellesrom som brukes til prosjektarbeid, workshops og presentasjoner, møterom, kontorer og utstys- og serverrom. BEK har to Linux-baserte servere, tilrettelagt med en rekke funksjoner i forhold til BEKs virksomhet, så som web-server, mailserver, programvare for mailinglister, streaming-muligheter, intranett, filserver, mm.

Styret

Ved inngangen til 2002 bestod styret av:

Jeremy Welsh . styreleder
Gisle Frøysland . nestleder
Bo Krister Wallstrøm . styremedlem
Harm Christian Tolden . styremedlem
Jill Walker . styremedlem

Økonomiske vansker ved inngangen til 2002 førte til omfattende endringer i ledelsen. Jørgen Larsson gikk av som daglig leder januar 2002, og Trond Lossius ble ansatt som ny daglig leder. Også i styret skjedde omfattende endringer. Harm Christian Tolden ble ny styreleder, og gjennom våren 2002 trakk gradvis resterende styremedlemmer seg slik at styret i annet halvår 2002 kun bestod av Harm Christian Tolden. Som følge av den vanskelige økonomiske situasjonen ved BEK var det lenge vanskelig å rekruttere nye medlemmer til styret. Da økonomiproblemene var løst senhøstes 2002 ble det arbeidet for å etablere et nytt styre, og i januar 2003 ble følgende styre konstituert:

Harm Christian Tolden . styreleder
Annette Kierulf . styremedlem
Pål Ingebrigt Davidsen . styremedlem

I 2002 har styrets funksjon i organisasjonen blitt vesentlig styrket, og styret fungerer nå som BEKs øverste myndighet slik stiftelsesloven forutsetter. Rapportering fra den daglige ledelsen til styret er tilfredsstillende.

Stab

BEKs klare målsetting er å arbeide med tverrfaglig elektronisk digital kunst. Det er viktig for BEK å sikre høy kunstnerisk og teknisk kompetanse i staben. For å sikre dette har BEK gjennomgående hatt som politikk å ansette personer som også er aktive som skapende kunstnere. Dette er viktig for å sikre at staben kan kommunisere godt med brukere kunstfaglig og teknisk. De ansatte har også involvert seg i en rekke prosjekter som del av ulike kunstnergrupper. I disse prosjektene har de bidratt som skapende kunstnere og med teknisk kompetanse i forhold til utvikling. Erfaringen viser at dette mange ganger har vært de prosjektene hvor BEKs formål best etterleves. Arbeidsmåten har bidratt til realisering av prosjekter med høyt kunstnerisk og teknisk nivå, og hvor det har skjedd betydelig kompetanseheving og miljøbygging i forhold til øvrige deltagere i prosjektet.

Den økonomiske situasjonen ved inngangen til 2002 betinget omfattende kostnadsutt, noe som bl.a. innebærte nedbemanning. Ved inngangen til 2003 har BEK to ansatte i til sammen 1.8 årsverk. Daglig leder er ansatt i 100% og fungerer også som leder lyduttrykk. Leder visuelle uttrykk er ansatt i 80%, og fungerer også som nettverksadministrator. BEK har fra 2002 hatt en aspirantstilling via Norsk kulturråd. Aspirant er Ellen Røed, som også er medlem av Norsk kulturråds fagutvalg for scenekunst. Aspirant er frem til mars 2003 i svangerskapspermisjon. For BEK er det svært viktig å ikke bare ha en administrativ stab. BEK er en kunnskapsbedrift, og den viktigste ressursen BEK kan gjøre tilgjengelig for brukerne er kompetansen vår. Dette betinger at vi har ressurser til å kunne involvere oss faglig i de prosjekter som gjennomføres. Det forutsetter også at de ansatte tilbys arbeidsvilkår som muliggjør kontinuitet i staben slik at BEK makter å bevare kompetansen i organisasjon. Staben ved BEK har høy kompetanse, både formelt og reelt. I gjennomsnitt har de ansatte 7-8 års høyere utdanning.

BEK er alvorlig underbemannet, og har vært det siden oppstart. Det hadde ikke vært mulig å drive på dagens nivå uten betydelig frivillig innsats fra ansatte i form av ubetalt overtidarbeid. BEK driver på grensen til det uforsvarlige i forhold til arbeidsmiljøloven, og dette er i lengden en uheldig og uholdbar situasjon. Om det ikke lykkes å gjøre noe med dette de nærmeste årene kan man risikere å underminere engasjementet og idealismen som BEK avhenger av.

Økonomi

Den økonomiske situasjonen ved inngangen til 2002

Etableringen av BEK ble støttet av Norsk kulturråd, Bergen kommune, Kulturby Bergen 2000 og O&K Kavlis allmennyttige fond. Det ble gitt betydelige tilskudd til ombygging av lokaler og anskaffelse av teknisk utstyr. Investeringene i denne perioden overskred likevel tilskuddene, og gjorde at BEK tidlig opparbeidet seg en gjeld på ca. 500.000. Mye av gjelden var i form av leverandørgjeld, noe som gjorde at likviditeten fra etablering og frem til høsten 2002 var svært anstrengt. Mye kostbart utstyr ble anskaffet, slik at den altoverveiende delen av anskaffelsene ble aktivert med avskrivning over 3 år. Dette gjorde at BEK i 2000 hadde et overskudd på ca. 150.000. Likviditetsmessig hadde BEK et betydelig underskudd.

BEK fikk fra 2000 tilskudd til prøvevirksomhet fra Norsk kulturråd. BEK fikk også driftstilskudd fra Bergen kommune. Etableringen av PNEK medførte at BEK i interimsfasen fikk tilført betydelige midler til teknisk oppgradering for å inngå i PNEK.

I denne perioden var økonomistyringen ved BEK mangelfull. De høye avskrivingskostnadene medførte et underskudd i 2001 på kr. 250.000. Dette skjedde til tross for at BEK i 2001 fikk et tilskudd fra PNEK på 350.000 for å stabilisere økonomien etter etableringen av Landmark. Uten dette tilskuddet ville BEK ha endt med et underskudd i 2001 på ca. 600.000. Det kan synes som om BEK i en periode høsten 2001 drev for kreditors regning. Ved inngangen til 2002 var situasjon derfor svært vanskelig. Stiftelseskapital på kr. 300.000 var ved inngangen til 2002 redusert til 160.000. Stiftelsen hadde opparbeidet betydelig gjeld, kr. 710.000. Store deler av gjelden var kortsiktig, slik at likviditeten var svært anstrengt. Ordinært tilskudd for 2002 var langt lavere enn nødvendig for å kunne drive stiftelsen på en ansvarlig måte. Budsjettering og kostnadsstyring var mangelfull, og det var ikke rettet tilstrekkelig oppmerksomhet mot å sikre nødvendige rammer for basisdriften av stiftelsen. I tillegg var flere prosjekter initiert uten at de økonomiske rammene var tilstrekkelig klarlagt, med Landmark som den største økonomiske belastningen.

Økonomistyringen var i denne perioden kritikkverdig, men det var også åpenbart at tilskuddsrammene på langt nær var tilstrekkelig for å drive en virksomhet på det nivå BEK har. For 2002 var samlede ordinære tilskudd til drift kr. 600.000. Til sammenligning mottok Atelier Nord samme år 2 mill. i statlige tilskudd. BEKs økonomiske vansker ble derfor ytterligere forverret som følge av betydelig underfinansiering.

2002: Arbeid for å refinansiere virksomheten

Ny daglig leder ble ansatt tidlig i 2002, og samtidig skjedde flere endringer i styrets sammensetting. Det nye styret og den nye ledelsen tok omgående fatt i arbeidet for å løse problemene. Det ble arbeidet for å slutføre regnskapet for 2001 og etablere nødvendige rutiner for budsjettering og regnskapssføring. Regnskapet for 2001 forelå ferdig revidert i begynnelsen av april. Det ble klart at det med daværende tilskudd ikke

var grunnlag for drift utover juni 2002.

På denne bakgrunn ble det i april besluttet å øke stillingsprosent for daglig leder fra 60% til 100% for å kunne sette inn tilstrekkelig ressurser til å få løst situasjonen. Stillingsutvidelsen var for en stor del finansiert eksternt ved tilskudd fra Produksjonsnettverk for elektronisk kunst, PNEK. En plan for refinansiering og restrukturering av BEK ble utarbeidet og godkjent av styret i mai 2002. Med bakgrunn i denne planen startet arbeidet med å redusere kostnadene og søke tilskudd til refinansiering for å sikre videre drift. Blant tiltakene som ble gjennomført var nedbemanning, avvikling av prosjekter som gikk med underskudd, da særlig BEKs engasjement ved Landmark, og generelle innsparinger i driften. Staben ved BEK ble redusert fra 3,8 årsverk ved årets inngang til 1,6 årsverk i annet halvår. Forholdene knyttet til BEKs engasjement ved Landmark er behandlet nærmere annet sted i rapporten.

BEK søkte en rekke tilskuddsparter om tilskudd til refinansiering. Norsk kulturråd behandlet søknad fra BEK juni 2002 og ga 200.000 i ekstra tilskudd. Tilskuddet ble gitt under forutsetning av at BEK avsluttet ethvert finansielt engasjement i Landmark. Videre måtte driftsbudsjett i balanse ut 2002 og skisse til driftsmodell for 2003 utarbeides i samråd med eksternt konsulent.

PNEK, Produksjonsnettverk for elektronisk kunst, bevilget juni 2002 kr. 150.000 i tilskudd til refinansiering. Bergen kommune bevilget høsten 2002 kr. 150.000 i ekstraordinært tilskudd til BEK, Hordaland fylkeskommune kr. 60.000, og Ny musikk Bergen 20.000. I tillegg fikk BEK ettergitt sambandsleie til KHIB for 2. halvår, noe som medførte en kostnadsbesparing på kr. 20.000. Alt i alt lyktes det BEK å reise 660.000 i ekstraordinære tilskudd for 2002.

Investeringene ved oppstart i 2000 ville opprinnelig medføre avskrivninger i 2002 på ca. 450.000. For å få budsjettet for 2002 i balanse ble det besluttet å endre avskrivningstakten for datautstyr fra 3 til 4 år slik at halvparten av gjenstående verdi avskrives i 2003. Dette er et reellt uttrykk for utstyrets bruksverdi og levelengde, og ble gjort i forståelse med revisor. Endringene medfører at investeringene i 2000 vil bli ferdig nedskrevet i 2003 og ikke i 2002 som opprinnelig planlagt.

Høsten 2002 ble det klart at BEK ville lykkes i å innfri betingelsene knyttet til Norsk kulturråds ekstrabevilgning. Budsjett for 2002 og grovbudsjett for 2003 i balanse ble satt opp, og gjennomgått eksternt av KPMG. Viktige kreditorer har vært holdt løpende orientert om BEKs problemer og arbeidet med å løse dem.

2002: Arbeid for å bedre økonomistyring

Parallelt med arbeidet for å redusere kostnader og reise ekstra inntekter ble det arbeidet for å styrke BEKs budsjett- og regnskapsrutiner. Første punkt var å få sluttført regnskapet for 2001 slik at den økonomiske stillingen ved årets inngang var kjent. Annet punkt var å etablere gode budsjetttrutiner. BEKs virksomhet er utpreget prosjektrettet. Frem til 2002 har inntekter og kostnader knyttet til drift og prosjekter blitt ført på samme konti, noe

som har gjort det vanskelig å budsjettere på tilfredsstillende måte, ettersom omfanget av prosjekter er vanskelig å forutsi ved inngangen til året. Kontoplanen ble endret slik at basisdrift og prosjekter nå føres på separate konti. Dette gjør det mulig å budsjettere driften, som i hovedsak medfører faste og forutsigbare inntekter og kostnader, på en tilfredsstillende måte. Forutsatt at det settes opp realistiske budsjett for hvert enkelt prosjekt som gjennomføres, vil økonomistyringen samlet for prosjektene være enkel å holde kontroll med.

BEKs budsjett og regnskap ble periodisert pr. måned for å sikre jevn og tett oppfølging av budsjettet gjennom året. Dette har muliggjort tett oppfølging av inntekter, utgifter, resultat, likviditet og egenkapital. I den tøffe situasjonen BEK stod oppe i, var dette tvingende nødvendig bl.a. for fortløpende å vurdere hvorvidt videre drift var ansvarlig.

BEK ble i 2002 registrert i avgiftsmanntallet. I tilknytning til slutføring av regnskapet for 2002 har det i samarbeid med revisor blitt avklart om BEKs virksomhet er å regne som økonomisk virksomhet på en slik måte at det medfører skatteplikt. BEK har fått bekreftet fra Bergens likningskontor at med den virksomheten BEK nå har, er BEK ikke å regne som skattepliktig.

Arbeidet med omlegging av økonomirutinene har i hovedsak vært gjort av daglig leder. Det har vært nær og god kontakt med styreleder i prosessen. BEK har i snitt hatt et styremøte pr. mnd. i 2002, og det har vært mye uformell kontakt mellom daglig leder og styreleder utenom styremøtene. Styreleder har deltatt i en rekke møter med eksterne parter, i første rekke Bergen kommune og Bergen kunsthall. Odd L. Lossius har gjort et svært omfattende ulønnet konsulentarbeid for BEK i forhold til etablering av nye økonomirutiner, omlegging av kontoplaner, utarbeiding av budsjettssystem mm. Odd L. Lossius er utdannet siviløkonom og har mange års erfaring fra økonomiledelse i store konsern. Dersom BEK skulle ha betalt markedspris for dette konsulentarbeidet, ville det trolig beløpt seg til et seksifret beløp.

BEKs regnskapskontor, Maskinbokføring, har vært svært hjelpelig i prosessen. Omlegging av kontoplan, slutføring og avstemming av regnskap fra 2001, endret periodisering og omlegging til regnskap der moms føres har medført mye ekstra arbeid for regnskapskontoret. Kostnadene knyttet til regnskapsføring forventes å bli lavere i fremtiden når nye rutiner er etablert.

BEKs revisor, statsautorisert revisor Håkon Killi, har vært underrettet og rådført i forhold til en del saker som f.eks. refinansieringsplan, registrering i avgiftsmanntallet, avskrivninger, vurdering av skatteplikt mm.

BEKs budsjett og regnskapsrutiner ble gjennomgått eksternt av KPMG høsten 2002. I sin rapport konkluderte de bl.a. med at "økonomirapporteringen generelt er god, og at ledelsen har kompetanse og vilje til å iverksette nødvendige tiltak for å nå målsettingen om at budsjettet skal være realistisk og gå i balanse".

Den økonomiske stillingen ved utgangen av 2002.

Ved utgangen av 2002 kan det slås fast at BEK har lyktes med arbeidet for å refinansiere stiftelsen og sikre videre drift. Den økonomiske stillingen har blitt betraktelig bedret i løpet av året. Årsregnskapet for 2002 ga et overskudd på 90.000, hvilket medfører at egenkapitalen nå er økt til 250.000. Stiftelseskapitalen var opprinnelig 300.000, så det gjenstår fremdeles å reise 50.000 for å ha gjenvunnet hele egenkapitalen. Dette må gjøres i løpet av de nærmeste årene.

BEKs gjeld er redusert med 300.000 i 2002, og er ved årsslutt på kr. 410.000. Samtidig er bankinnskudd ved årsskiftet økt med 170.000. Leverandørgjelden er redusert til normalt nivå. 160.000 av gjenstående gjeld er langsiktig som lån til SpareBank 1 Vest. Samlet medfører dette at gjeldssituasjonen nå er under kontroll og betraktelig bedret. BEK er i stand til å oppfylle sine forpliktelser i forhold til kreditorer, og har ikke likviditetsvansker ved årsskiftet.

Arbeidet for å løse BEKs økonomiske vansker har vært omfattende og til tider tungt. Samtidig mener vi at dette har bidratt til en betydelig profesjonalisering av organisasjonen, og at det således danner et viktig grunnlag i forhold til en forsvarlig og troverdig drift de kommende årene. Budsjettering og økonomistyring er nå god og rasjonell. Dette vil kunne frigjøre betydelige ressurser til andre sider ved virksomheten, noe som er viktig tatt i betraktning de trange rammene BEK opererer innenfor.

De økonomiske utsiktene videre fremover.

Refinansieringsplanen som ble utarbeidet våren 2002 skisserte en løsning av BEKs økonomiske vansker i flere trinn. Første trinn var å sikre drift ut 2002, fortrinnsvis med budsjett i balanse. Som følge av høye avskrivingskostnader ville det medføre merkbare likviditetsforbedring og gjeldsreduksjon. Dette målet har blitt nådd.

Neste utfordring var å sikre tilstrekkelige tilskudd for 2003 slik at man ikke på nytt kom i en vanskelig økonomisk situasjon som følge av underfinansiering. Det var et mål å lykkes med dette så tidlig som mulig på året, for å i stedet kunne kanalisere ressursene mot å løse de langsiktige finansielle behovene etter bortfall av tilskudd til prøvevirksomhet fra Norsk kulturråd. Ved utgangen av april er dette målet delvis oppnådd. Bergen kommune har det siste året stilt seg svært positiv til BEK, og har for 2003 økt driftstilskuddet fra 100.000 til 350.000. Bergen kommune har skissert en videre opptrapping til 450.000 innen 2006.

Hordaland fylkeskommune gav i 2002 kr. 60.000 i tilskudd til prøvevirksomhet ved BEK. Det var første gang BEK mottok tilskudd fra Hordaland fylkeskommune. BEK har hatt en god dialog med kulturadministrasjonen i fylket det siste året. Fylket er søkt om tilskudd også for 2003, men søknaden er ikke behandlet ennå. Vi håper at BEK i årene fremover vil bli støttet av Hordaland fylkeskommune, og at tilskuddet gradvis kan øke. Det er likevel ikke realistisk å tro at fylkeskommunale tilskudd vil utgjøre en vesentlig andel av BEKs samlede tilskudd de nærmeste årene.

Norsk kulturråd har gitt tilskudd om kr. 600.000 til prøvevirksomhet for 2003. Det er 100.000 mer enn ordinært tilskudd i 2002, men samtidig 100.000 mindre enn BEK mottok samlet etter refinansiering. det er svært gledelig at Norsk kulturråd har valgt å gi tilskudd til prøvevirksomhet også i 2003.

BEK har fremdeles behov for ytterligere driftsinntekter på ca. 200.000 for å få budsjettet for 2003 i balanse. Det arbeides for å finne løsninger på dette.

Fra 2004 vil BEK ikke lengre kunne påregne tilskudd til prøvevirksomhet fra Norsk kulturråd. Dersom BEK skal klare overgangen fra prøvevirksomhet til fast langsiktig drift vil det avhenge av at nåværende tilskudd erstattes av faste tilskudd over statsbudsjettet. Våre to søskenorganisasjoner i Oslo, Atelier Nord og NoTAM, mottar i 2003 samlet 4.4 mill over statsbudsjettet kapittel 320 post 74 "Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd". Videre drift ved BEK utover 2003 er avhengig av at vi kan oppnå samme type tilskudd.